

Konferencja naukowców z Polski i Niemiec

W dniach 21–23 września 2009 r. w Koszalinie i Kołobrzegu odbyła się czwarta konferencja organizowana pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Próżniowego PTP i Niemieckiego Towarzystwa Próżniowego DVG, pn. *4-th Symposium on Vacuum Based Science and Technology* połączona z *8-th Annual Meeting of German Vacuum Society DVG*.

Konferencja zorganizowana była przez Instytut Mechatroniki, Nanotechnologii i Techniki Próżniowej Politechniki Koszalińskiej. Przewodniczącym konferencji i komitetu naukowego konferencji był prof. nadzw. dr hab. inż. Witold Gulbiński, a przewodniczącym komitetu organizacyjnego prof. nadzw. dr hab. Jerzy Ratajski. Patronat honorowy nad konferencją objął JM Rektor Politechniki Koszalińskiej, prof. dr hab. inż. Tomasz Krzyżyński. Patronat nad konferencją, podobnie jak nad konferencją w Greifswaldzie, pełniło również Stowarzyszenie *BalticNet Plasma-Tec*, a współsponsorem był Zakład Techniki Próżniowej TEPRO S.A. w Koszalinie.

Poprzednie konferencje z tego cyklu odbywały się kolejno: w roku 2005 z inicjatywy prof. Marka Szymońskiego w Uniwersytecie Jagiellońskim, w roku 2006 w Darmstadt zorganizowana przez Profesora Hansa Oechsnera z Institut für Oberflächen- und Schichtanalytik IFOS Universität Kaiserslautern, oraz w roku 2007 w Greifswaldzie w Max-Planck Institut

Prezydium w trakcie inauguracji konferencji. Od lewej: prof. W. Gulbiński, prof. J. Ratajski, JM Rektor prof. T. Krzyżyński, prof. St. Hałas, prof. H. Oechsner, Mario Kokowsky

für Plasmaphysik organizowana przez Profesora Rainera Hipplera z Universität Greifswald.

21 września konferencję zainauguowała sesja poświęcona R.E. Clausiusowi, wybitnemu uczonemu urodzonemu w Koszalinie (1822–1888), współtwórcy między innymi podstawowych zasad termodynamiki i definicji drogi swobodnej cząstek w próżni. Patronat honorowy nad sesją sprawował Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Władysław Husejko.

Sesja z udziałem uczonych z wielu krajów była ważnym wydarzeniem w życiu miasta, odnotowanym w lokalnych środkach masowego przekazu. Z tej okazji została opracowana

i wydrukowana w dużym nakładzie broszura informacyjna, która zawiera notkę biograficzną prof. R.E. Clausiusa oraz opis planu budowy wieży Clausiusa na terenie Politechniki przy ul. Śniadeckich. Notatka o wydarzeniu ukazała się również w listopadowym wydaniu periodyku Niemieckiego Towarzystwa Fizycznego *Physik Journals*.

Sesja była również okazją do podpisania przez wszystkich uczestników aktu erekcyjnego, inaugurującego budowę wieży Clausiusa, której konstrukcja będzie służyła do zainstalowania wahadła Foucaulta oraz lokalizacji audytorium dydaktycznego poświęconego profesorowi Clausiusowi. Wmurowanie aktu poprzedziło wystąpienie Kanclerza Politechniki Koszalińskiej, dr inż. Artura Wezgraja, który przedstawił historię tej inicjatywy oraz założenia architektoniczne i plan budowy wieży.

W sesji brali udział, obok uczestników konferencji, zaproszeni parlamentarzyści, wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego Jan Krawczuk, członkowie Zarządu Stowarzyszenia *BalticNet PlasmaTec* Mario Kokowsky, Jan Staśkiewicz i Alexander Schwock, liczne grono członków senatu i dziekanów poszczególnych wydziałów Politechniki Koszalińskiej oraz studenci.

Należy w tym miejscu również odnotować uczestnictwo Prezesów Polskiego i Niemieckiego Towarzystwa Próżniowego, prof. St. Hałasa i prof. H. Oechsnera, którzy wygłosili przemówienia powitalne. Przebieg sesji oraz towarzyszące jej wydarzenia były relacjonowane przez lokalne środki masowego przekazu – prasę, radio i TV.

Odbyły się trzy sesje, w trakcie których wygłoszono 41 referatów. W sesji plakatowej zaprezentowano 31 tematów. Konferencji towarzyszyła wystawa producentów i dystrybutorów sprzętu wysokiej próżni, w której uczestniczyły następujące firmy: 1. Zakład Techniki Próżniowej TEPRO S.A. Koszalin, 2. Kurt J. Lesker Co. Ltd., 3. PINK GmbH Vakuumtechnik, 4. PREVAC, 5. COMEF, 6. Hiden Analytical Ltd., 7. SOFTRADE Ltd. Poland.

W konferencji wzięło udział ogółem 117 uczestników z kraju i zagranicy, w tym ok. 20 studentów i młodych pracowników nauki: 70 uczestników z Polski, 25 z Niemiec oraz ze Szwecji, Francji, Portugalii, Łotwy, Japonii, Węgier, USA i Finlandii. Uczestnikom konferencji umożliwiono również zwiedzenie Zakładu Techniki Próżniowej TEPRO w Koszalinie oraz zabytków miasta Kołobrzegu.

Sesja poświęcona profesorowi R.E. Clausiusowi i konferencja były dofinansowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego oraz Urząd Miejski w Koszalinie, w tym również wydruk i kolportaż zakwalifikowanych przez Komitet Naukowy wystąpień naukowych w dwóch międzynarodowych czasopismach naukowych.

Ponadto wszyscy uczestnicy konferencji otrzymali komplety materiałów promujących miasto Koszalin oraz Politechnikę Koszalińską. Miejszem kolejnej edycji konferencji będzie Technical University of Kaiserslautern, Institute for Surface and Thin Film Analysis w terminie 28–30 września 2010.

dr inż. Piotr Myśliński

Pomorsko-Wielkopolskie Forum Nanotechnologiczne

Mielno koło Koszalina gościło w dniach 28-30 czerwca uczestników I Warsztatów PoWieFoNa (Pomorsko-Wielkopolskiego Forum Nanotechnologicznego), zorganizowanych przez Instytut Mechatroniki, Nanotechnologii i Techniki Próżniowej Politechniki Koszalińskiej. Nanotechnologia to dynamicznie rozwijająca się dziedzina wiedzy i technologii, na rozwój której wszystkie wiodące państwa przeznaczają ostatnio znaczne nakłady. Nanotechnologia zajmuje się unikalnymi procesami i zjawiskami zachodzącymi w materii w skali nanometrowej (1 nanometr to 10^{-9} m, czyli jedna miliardowa metra). Jest to dziedzina interdyscyplinarna, w której potrzebne są kompetencje z zakresu inżynierii materiałowej, fizyki, chemii, biologii czy medycyny. Zgodnie z opublikowaną w maju ubiegłego roku „Strategią rozwoju nauki w Polsce do roku 2015”, polską specjalnością są przede wszystkim nauki ścisłe, a zatem powinniśmy rozwijać również nanotechnologię. Z takiego przekonania wywodzi się właśnie regionalna inicjatywa powołania Pomorsko-Wielkopolskiego Forum Nanotechnologicznego (www.powiefona.pl), mająca na celu poszerzenie i pogłębienie współpracy i kontaktów pomiędzy środowiskami naukowymi, przemysłowymi i biznesowymi, zainteresowanymi szeroko pojętą nanotechnologią i jej zastosowaniami. Forum umożliwi wymianę doświadczeń i artykułowanie wzajemnych potrzeb ludzi zajmujących się zaawansowanymi technologiami w firmach rynkowych i ośrodkach akademickich na obszarze objętym jego działaniem, obniżenie bariery dla wdrażania nowoczesnych technologii w regionie. PoWieFoNa będzie działało na trzech wzajemnie przecinających się płaszczyznach: akademickiej, technologicznej

i komercyjnej (ułatwiającej firmom i środowiskom naukowym sprzedaż produktów i wiedzy). W skład Rady Naukowej Forum wchodzi naukowcy z Gdańska, Kalisza, Koszalina, Poznania, Szczecina i Zielonej Góry, natomiast Komitet Doradczy tworzą przedstawiciele firm takich jak INTEL Technology, Jabil, ProChimia, YDP Poland, Flextronix, Techno-Services S.A. i Radmor.

W ramach pierwszych Warsztatów PoWieFoNa w Mielnie wygłoszono ponad 20 wykładów, w których prezentowano wyniki badań eksperymentalnych i teoretycznych prowadzonych na uczelniach, w instytutach naukowych i ośrodkach badawczych, ukierunkowanych na rozwijanie i tworzenie nowoczesnych technologii. Gość specjalny warsztatów, prof. Bartosz Grzybowski z Northwestern University, Evanston, USA, przedstawił swoją autorską analizę rynku nanotechnologicznego w USA i w Polsce.

Na podstawie prezentowanych w ramach warsztatów wystąpień można stwierdzić, że mocną stroną regionu pomorsko-wielkopolskiego w zakresie nanotechnologii jest posiadanie silnych centrów superkomputerowych (TASK w Gdańsku i PCSS w Poznaniu), umożliwiających modelowanie i symulacje zjawisk zachodzących w skali nano oraz umiejętność syntezy i charakteryzowania różnych nanomateriałów (nanoproszków, nanorurek i nanowarstw) o potencjalnym zastosowaniu w elektronice, medycynie, materiałach konstrukcyjnych czy w produktach codziennego użytku, np. kosmetykach.

W czasie kończącej warsztaty dyskusji okrągłego stołu postanowiono, że Warsztaty Nanotechnologiczne PoWieFoNa będą odbywać się corocznie.